

MAGYAR HADTUDOMÁNYI TÁRSASÁG
TÜZÉR SZAKOSZTÁLY

BESZÁMOLÓ

az 2000. évben végzett tevékenységről

— 2000 —

I.

A Tüzér szakosztály a *Szervezeti és Működési Szabályzat*, továbbá az 2000. évi *Éves Kutatási Terv*ében foglaltaknak megfelelően összességében eredményesen tevékenykedett, sikeres évet zárt. Az 1998. év végén megalakult szakosztály az eltelt két évben elismerésre méltó eredményeket ért el. Kiemelkednek ezek közül az 1999. és 2000. évben rendezett országos szintű tudományos—szakmai konferenciák, amelyeknek egyik fő szervezője és rendezője a szakosztály volt.

II.

A szakosztály tevékenységének részletes ismertetése

1998. december 04-én, húsz alapító tag létrehozta a tüzérszakosztályt. Az alapítók szándéka szerint a szakosztály azzal a céllal jött létre, hogy *tudományos alapossággal művelje a fegyvernem feladatait megalapozó elméleti tevékenységet*, gyűjtse maga köré az elméleti kérdésekkel foglalkozó, továbbá a kiképzést és a gyakorlati munkát irányító szakemberek népes csoportját, oldja az elméleti és gyakorlati kérdésekkel foglalkozók soraiban tapasztalható ellenérzéseket.

Az 2000. évben is az alakuló közgyűlésen választott elnökség végezte a munkáját. Az 1999. évi decemberi beszámoló taggyűlésünkön a szakosztály elfogadta a 2000. évre az „Éves Kutatási Tervet”. A tervben megfogalmazottak szerint a 2000. évben négy szakosztály rendezvényt terveztünk, amelyeket sikeresen meg is valósítottunk. Ezen rendezvények tartalma a következő.

1999. április 13.-án a szakosztály megtartotta első klubnapját, amelynek keretében a szakosztály tagsága egyöntetű véleményével elfogadta az újonnan alakult szakosztály működési dokumentumait. A szakosztályülés napirendi pontjaként Dr. Szendy István alezredes „*A tüzér fegyvernem fejlesztési lehetőségei a XXI. század elején*” címmel tartott egy nagysikerű vitaindító előadást, melynek során megemlítette, hogy a tüzér fegyvernem jövőjének alapját a HADERŐ 2013 fejlesztési koncepcióban megfogalmazottak képezik.

Kiemelte, hogy a tüzér fegyvernem alaprendeltetése a tűztámogatás, amely mint fogalom és támogatási forma haderőnemi, sőt összhaderőnemi kategória. Egy komplex rendkívül összetett tervezési, szervezési, koordinálási és végrehajtási szakaszból álló, aktív és passzív tűztámogatási eszközökre (eszközrendszerekre) támaszkodó hadműveleti és harcászati szinten egyaránt megvalósuló folyamat, melyben a fő szerep — *a Magyar Honvédség lehetőségeit figyelembe véve* — hadseregünkben a tábori tüzérségre hárul.

Az előadásából egyértelműen megfogalmazódott, hogy a NATO-tagjaként, a Magyar Honvédség tüzérsége — *mint a szárazföldi haderőnem egyik alapvető és meghatározó tűztámogató eleme* — 2013-ra váljon egy képesség alapú haderő, képesség alapú fegyvernemévé.

A XXI. század magyar tüzérségének célja kell legyen egy olyan közös, új gondolkodásmód kialakítása, megteremtése (filozófiaváltás), melynek segítségével képesek vagyunk

(leszünk) megteremteni a kor követelményeinek megfelelő magyar haderő meghatározó részét képező képesség alapú tűzértséget. Ez elérhető egy olyan tudományosan megalapozott „Fegyvernem Fejlesztési Program” összeállításával és a „Fegyvernemi Fejlesztési Program” tervszerű, időarányos megvalósításával, amely harmonizál a „Haderő 2013” koncepcióval.

Az előadást követően parázs vita alakult ki, amit hűen tükröz a szakosztályülés három órás időtartama is. Az ülésen jelen volt Kálmán Ferenc dandártábornok, a SZFVK tüzérfőnöke, a szakosztály elnöke, aki a felé irányuló, illetve fegyvernem jövőjével kapcsolatos kérdéseket első kézből tudta megválaszolni. A vita *legfőbb tanulságaként* azt vonta le a szakosztály, hogy szükség van az ilyen szintű vitafórumok megtartására, melyek során gyakorlati és elméleti szakemberek részéről olyan kérdések megválaszolására van lehetőség, amelyek a fegyvernem jelenével és jövőjével kapcsolatos tapasztalatokat és elképzeléseket vitatják, illetve fogalmazzák meg.

1999 május 28.-án, „*Az MH tűzértsége az ezredforduló után*” címmel megrendezésre került tudományos – szakmai konferenciára a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem 1999 évi Feladatterve és Központi tudományos munkaterve alapján kerül sor. A konferencia előkészítésében és megrendezésében részt vett a tűzér szakosztályunk is. *A konferencia célja az volt*, hogy a Magyar Honvédség 2013-ig tartó hosszú távú fejlesztésén belül, a tűzér fegyvernem részére ajánlásokat tegyen azokra a legfontosabb fejlődési feladatokra, irányokra, amelyek biztosíthatják a XXI. század tűzértségének kialakítását. Ezzel egyidejűleg az elképzeléseket egy széles szakmai körben, tudományos konferencia keretében kívántuk a nyilvánosságot bevonva megvitatni. A konferencia jó visszhangot váltott ki mind az egyetem, mind a szakma köréből. Ennek eredményeként decemberben fog megjelenni a konferencia teljes anyaga a Nemzetvédelmi Egyetemi Közlemények 3. számaként.

Az tűzér szakosztály, következő, második negyedéves szakosztályülését 1999. június 29.-én tartotta, amelynek keretében a szakosztály tagsága megtárgyalta az 1999. május 28.-án tartott tűzér tudományos-szakmai konferencia és a nyári tűzértségi éleslövészetek tapasztalatait.

Kálmán Ferenc dandártábornok, a SZFVK tüzérfőnöke, a szakosztály elnöke „*A Tűzér tudományos-szakmai konferencia értékelése, tapasztalatai*” címmel tartott előadást. Megemlítette, hogy elsősorban a személyes véleményére támaszkodva egy nagyszerű, a fegyvernem jövőjét meghatározó konferencián van túl a tűzértséget. A konferencián elhangzott előadások és hozzászólások is mutatták, hogy a fegyvernem NATO szemléletű átalakítását meg kell kezdeni és ehhez jó alapot nyújthatnak azok a doktoranduszok által elkészített kutatási jelentések, amelyek vitaanyag formájában a széles szakmai közvélemény elé lettek tárva. Rámutatott arra, hogy sok hasznos tapasztalatot adott a résztvevőknek a konferencia, jól mozgósította a tűzértséget fejlesztésével kapcsolatban lévő szakembereket. Kiemelte a fejlesztések területén a pénzügyi források hiányát, de megerősítette a szakosztály hallgatóságát, hogy ettől függetlenül a fejlesztéssel kapcsolatos területeken *több változatban* – ki kell dolgozni az elméleti alapokat.

A felszólalók megerősítették a konferenciával kapcsolatos „pozitív” visszajelzéseket. A tagság a konferencia anyagának további kidolgozásával kapcsolatban felhatalmazta az elnökséget, hogy konkrét témákban a szakosztály tagjaiból három kutatócsoportot kérjen fel és részükre határozza meg a feladatot a 2000. évre.

Ezen kutatócsoportok témái:

1. A páncéltörő tüzérség helye, szerepe és feladatrendszere a Magyar Honvédség jövőképében.
2. A tüzérség okmányrendszerének kialakítása, a NATO okmányrendszerét és a hazai sajátosságokat figyelembe véve.
3. A tüzérség harc-, tűzvezető és információs, továbbá felderítő rendszerének kialakítási lehetőségei.

Dr. Szendy István alezredes előadásában „*A várpalotai nyári tüzér éleslövészetek értékeléséről*” szólt. Ismertette a tüzér tanszék nyári éles- (vizsga-) lövészetével kapcsolatos tevékenységet, eredményeket, tapasztalatokat. Kiemelte, hogy a hallgatók már az új elveknek megfelelően, NATO jeleket, jelzéseket alkalmaztak a feladataik végrehajtása során. Megemlítette, hogy a tisztképzés során a csapatoknak és az egyetem állományának a közös cél elérése érdekében, hazai és nemzetközi szinten is szorosan együtt kell működni. Ebben a vonatkozásban az említett időszak eredményesnek tekinthető. Rámutatott az *elmélet és gyakorlat egységében* tapasztalható fejlődésére, amelynek javítása a szakosztály egyik vállalt kötelezettsége.

A következő (harmadik) szakosztályülés 1999. szeptember 28.-án volt, ahol a tagság Csajbi László őrnagy, „*Lőelemszámítás LZ 64 PSION mikroszámítógéppel, tűzathelyezés szélvektor módszerrel*” című előadását hallgatta meg. Az előadó már a kilencvenes évek elején bekapcsolódott a tüzérség löelemszámoló programcsomag kidolgozásába, továbbá a felderítési programok tesztelésébe, javításába. Néhány éve az önjáró tüzérség löelemszámoló programjának kidolgozásával foglalkozik, amely program a csapatoknál rendszeresített PSION mikroszámítógépre készül. Szakmai előadását követően komoly szakmai konzultáció kezdődött, amely bizonyítja, hogy a jelenlegi tüzérségi eszközrendszer hatékonyságán — a meglévő komoly anyagi problémák ellenére — is lehet javítani a meglévő szellemi kapacitásaink kihasználásával.

Tüzér szakosztályunk ez évi utolsó szakosztályülését 2000. december 12-én (kedden), tartotta, amely egyben az éves beszámoló szakosztályülés is volt.

A szakosztályülés meghallgatta Dr. Felházi Sándor mk. alez. beszámolóját a szakosztály éves tevékenységéről, majd a Tüzér Szakosztály 2001. évi Tudományos Kutatási Tervének megvitatása következett. A tagság az előterjesztésben megfogalmazott feladatokat elfogadta, továbbá a vezetőség felé a 2001. év feldolgozandó témáihoz a következő témákra előadók meghívását javasolta:

1. A Magyar Honvédség tüzér fegyvernemének doktrínális kérdései.
2. A NATO STANAG szerinti lőtáblák és a hagyományos lőtáblák összehasonlítása.

3. A MH tüzérség nemzeti és szövetséges alkalmazásának elmélete és gyakorlata.
4. A tüzerfelderítés modernizálásával összefüggő fejlesztési lehetőségek kidolgozása.
5. A magyar tüzérség automatizált vezetési rendszerének megvalósítási lehetőségei 2010-ig.
6. A tüzérségi lövegek, lőszeres fejlesztésének hatásai, adaptálási lehetőségei a magyar tüzérség számára.
7. A tüzer tiszti (vezetői) és tiszthelyettesi (kiképzői) felkészítés várható iránya, lehetőségei és feladatai az újjáalakult Magyar Honvédség nemzeti és szövetséges feladatai szerint.
8. A ZMNE doktori (PhD) képzésén belül, a tüzer fegyvernem alkalmazásával, fejlesztésével kapcsolatos kutatási témák meghatározása és azok kidolgozása.

A beszámoló és a következő év kutatási tervének elfogadása előtt a szakosztály meghallgatta Eckhard Zoltán őrnagy "A tiszt....." című előadását, amelyet a külföldi tanulmányutakon szerzett tapasztalatok alapján állított össze.

Továbbra is alapvető elvnek tartjuk, hogy mindazon tüzer és nem tüzer kollégák érdeklődésére számítunk, akik a szakosztály munkája, az általunk feldolgozott témák iránt érdeklődnek, illetőleg abban részt kívánnak venni. Várjuk a tevékenységünkkel kapcsolatos észrevételeket és javaslatokat a munkánk minél színvonalasabb végzése érdekében. Jó példa erre, hogy rendezvényeinken a létszám mindig huszonöt fő fölött van. A szakosztály klubnapjai nyitottak, azon bárki részt vehet, ott megnyilatkozhat, függetlenül attól, hogy tagja-e a társaságnak, vagy nem.

III.

A szakosztály publikációs tevékenysége

A szakosztály tagjai közül többen is éltek az ismereteik publikáció formájában történő szélesebb körben való ismertetéssel. A doktorandusi státuszban lévő tagok közül hárman — Furján alez., Szabó alez. és Felházi alez. — sikeresen megvédték idén májusban a doktori értékezésüket. A jelenleg még doktorandus Mlinárik László alez. várhatóan 2001. január végén a kutatási eredményeit műhelyvita formájában ismerteti. A Tüzer tanszék és a szakosztályunk eredményes tevékenységének köszönhetően, a kutatási eredményeinkből készített vitaanyag alapján nagyszerű konferencia került megrendezésre, amelynek vitaanyagát, a hozzászólásokkal együtt a Nemzetvédelmi Egyetemi Közlemények 2000/4-es különszámaként jelentetik meg. A megjelenő tudományos folyóirat a tüzer fegyvernem jövőben kérdéseivel foglalkozik, kellő alaposággal.

Az éves tervben megfogalmazottak szerint elkészült a *TÜZÉR FIGYELŐ* 2000. évi első és második száma, amelyet a szakosztály folyóirataként, mint a tüzérséget bemutató kiadványt egyetlen kiadványt terveztük megjelentetni. Bízunk benne, hogy a következő évben is kettő, majd a későbbiekben, évben négy tudományos tartalommal megtöltött kiadvánnyal tudunk

szolgálni a szakmánk iránt érdeklődők részére. külön öröm, hogy ezen kiadványunkban aktív alkotómunkát fejtett ki néhány csapattiszt, akik munkájára a jövőben is komolyan számítunk.

Mi a célunk.....

Segítséget várunk - témaválasztások, kutatandó területek ,a tüzéség image-ának kialakítása, megtartása, javítása Stb.

IV.

A szakosztály 2000. évi gazdálkodása

A szakosztály ebben az évben a tudományos konferenciára igényelt 100.000 Ft-tal és a tagjai által befizetett tagdíj 60%-ával rendelkezett, amelyet a klubnapjain fel is használt. Sajnos a tagdíj fizetésével az év során problémák voltak, amely a felhasználható anyagi kereteinket nagyban lecsökkentette. Főleg az a probléma, hogy az idei létszámunk és a befizetés aránya alapján kapunk csak a jövőben anyagi támogatást.

A vezetés a fentiek szerint számol be a szakosztálynak a 2000. év folyamán végzett tevékenységről. A vezetés kéri a résztvevőket, hogy az elhangzottakat vitassa meg, észrevételeiket tegyék meg és a vita eredményeként a szakosztály beszámolóként azt kiegészítésként fogadja el.

Tagdíj befizetések:

- aktív tagok: 1200 Ft.;
- nyugdíjasok, hallgatók: 800 Ft.
- A tagok tagdíjbefizetése 60%-os!!

V.

A szakosztályunk tagságának helyzete

Jelenleg a tagságunk létszáma:	35 fő
Folyamatban van a jelentkezése:	4 fő
Kilépett a szakosztályunktól:	0 fő
Összesen:	39 fő

Megállapítható, hogy a Hadtudományi Társaság egyik legnagyobb létszámú szakosztálya vagyunk. A mutatók szerint amíg más szakosztályok ideiglenesen felfüggesztik a munkájukat, vagy a tagság érdeklődése ugrásszerűen csökken, addig a szakosztályunk létszáma az elmúlt évhez viszonyítva 70 %-kal nőtt. A vezetőség véleménye, hogy a munkánk megítélésének ez az igazi dicsérete. Megítélésünk szerint az ez évi, a tervekben megfogalmazott feladatokat teljesítettük, munkánk eredményes volt.

A Tüzér Szakosztály vezetősége